

Kulturella föreningen f välgörande ändamål

Org.nr. 846005-2155

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Al-Salamah skolan
belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Al-Salamah skolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kulturella föreningen f välgörande ändamål (846005-2155) under vårterminen 2017. Al-Salamahskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 februari 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

Enligt skolenhetens egen sammanställning över måluppfyllelse varierar andelen elever som minst når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnena svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3 åren 2012–2016 mellan 92 och 100 procent. För de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena redovisar skolenheten resultat från år 2014 till 2016, och under dessa år varierar andelen elever som minst når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i dessa ämnen mellan 98 och 100 procent. Enligt nationell statistik över de nationella ämnesproven i matematik för elever i årskurs 3 läsåret 2015/2016 uppnår som lägst 65 procent av eleverna kravnivån på delprovet mäta, jämföra, uppskatta tid och volym, och som högst 98 procent på delprovet muntlig kommunikation.

Enligt nationell statistik över de nationella ämnesproven i svenska som andraspråk för elever i årskurs 3 läsåret 2015/2016 uppnår som lägst 65 procent av eleverna kravnivån på delprovet skriva: faktatext, och som högst 98 procent på delproven tala: muntlig uppgift.

Årskurs 6

Enligt skolenhetens egen sammanställning varierar andelen elever som minst når betyget E i respektive ämne vid läsårets slut i årskurs 6 mellan olika ämnen åren 2013 och 2016. År 2013 uppnår samtliga elever minst betyget E i samtliga ämnen förutom i ämnena modersmål (89 procent) och engelska (95 procent). År 2014 når samtliga elever minst betyget E i följande ämnen: bild, matematik, modersmål, musik, biologi, fysik, kemi, slöjd, geografi, religionskunskap, samhällskunskap och teknik. Som lägst når 82 procent av eleverna minst betyget E i ämnet idrott- och hälsa. År 2015 når samtliga elever minst betyget E i ämnena bild och religionskunskap. I de övriga ämnena varierar måluppfyllelsen detta läsår mellan 92 och 96 procent. År 2016 uppnår samtliga elever minst betyget E i följande ämnen: historia, religionskunskap, samhällskunskap, och teknik. I de övriga ämnena varierar andelen elever som når minst betyget E mellan 85 och 96 procent.

Nationell statistik för läsåret 2015/2016 visar att den genomsnittliga betygspoängen per ämne för elever i årskurs 6 vårterminen 2016 varierar mellan som lägst 10,1 poäng i ämnet musik och som högst 15,3 poäng i ämnet matematik. Flickorna uppnår en högre genomsnittlig betygspoäng än pojkarna i samtliga ämnen.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde Skolenkäten för elever i årskurs 5, en enkät för pedagogisk personal, en enkät för vårdnadshavare till elever i grundskolan och en enkät för vårdnadshavare till elever i förskoleklass våren 2016. Resultatet av enkäterna för pedagogisk personal, för vårdnadshavare till elever i grundskola samt för vårdnadshavare till elever i förskoleklass redovisas för varje frågeomgång och i form av ett index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning, och ett lågt index indikerar en negativ uppfattning. Skolenkäten för elever årskurs 5 redovisas i form av medelvärden (0–10). Ett högt medelvärde indikerar en positiv uppfattning. Skolenhetens index och medelvärden på Skolenkäten kan jämföras med resultatet för samtliga skolor som medverkade i samma enkätomgång.

Årskurs 5-elevernans uppfattning rörande studiero ger ett medelvärde på 6,7 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters medelvärde som är 6,3. Enkätresultatet rörande studiero för pedagogisk personal ger ett indexvärde på 7,6 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters indexvärde som är 6,9. För vårdnadshavare till elever i grundskolan är indexvärdet för studiero 8,9. Motsvarande värde för samtliga medverkande skolenheter är 6,3. För vårdnadshavare till barn i förskoleklass är indexvärdet för arbetsro 9,0. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande skolenheter förskoleklass är 7,2.

Årskurs 5-elevernans uppfattning rörande trygghet ger ett medelvärde på 9,2 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters medelvärde som är 8,3. Motsvarande indexvärde rörande trygghet för pedagogisk personal är 8,5 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som är 8,1. För vårdnadshavare till elever i grundskolan är indexvärdet för trygghet 9,8. För samtliga medverkande skolenheter är detta indexvärde 8,1. För vårdnadshavare till barn i förskoleklass är indexvärdet för trygghet 9,9. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande skolenheter förskoleklass är 8,1.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2017-09-22
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen, Kulturella föreningen för välgörande ändamål, till Al-Salamahskolan har anställt en rektor vars utbildning inte motsvarar skollagens krav. Huvudmannen behöver se till att rektorn utöver sin rektorsutbildning och den pedagogiska erfarenhet som han besitter även får pedagogisk insikt genom utbildning.

Vad gäller övriga områden som Skolinspektionen bedömer har det inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kulturella föreningen f välgörande ändamål att **senast den 22 september 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kulturella föreningen f välgörande ändamål inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att rektorer som anställs vid skolenheterna har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet. För rektorer som anställts efter den 15 mars 2010 har huvudmannen sett till att de har gått, går eller kommer att gå särskild befattningsutbildning eller utbildning som kan jämföras med denna. (2 kap. 11-12 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att rektorn vid Al-Salamahskolan har pedagogisk insikt förvärvat genom utbildning.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn vid Al-Salamahskolan saknar sådan pedagogisk utbildning som enligt skollagen krävs för uppdraget som rektor. Vad huvudmannen anfört om rektorns utbildning och pedagogiska erfarenhet ändrar inte bedömningen, då skollagens krav på pedagogisk insikt gäller både utbildning och erfarenhet och då rektorsutbildningen inte kan ersätta kravet på pedagogisk insikt genom utbildning.

Skolinspektionens utredning

Representanten för huvudmannen uppger att rektorn har mycket god pedagogisk insikt genom erfarenhet och att han har genomgått den statliga rektorsutbildningen men att rektorn saknar pedagogisk utbildning. Skolinspektionen har också tagit del av examensbevis och utbildningsintyg som överensstämmer med huvudmannens uppgifter.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

Motivering till föreläggande som ingripande

Huvudmannens, Kulturella föreningen för välgörande ändamål, verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Kulturella föreningen för välgörande ändamål föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden***Bedömning***

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar.

I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc.). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorerna tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Beslut

2017-03-27

8 (10)

Dnr 44 - 2016:9436

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Charlotta Nord
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Al-Salamahskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Al-Salamah skolan

Al-Salamahskolan är en grundskola som bedriver verksamhet för 355 elever från förskoleklass till årskurs 8. Skolenheten har också ett fritidshem, i vilket 241 barn är inskrivna, kopplat till sin verksamhet. Huvudman för skolenheten är Kulturella föreningen för välgörande ändamål med organisationsnummer 846005-2155. Skolenheten flyttade till nybyggda lokaler den 11 januari 2017. Skolan och fritidshemmet leds av en rektor. Skolenhetens verksamhet är uppdelad i två arbetslag: förskoleklass–årskurs 3 och årskurs 4–årskurs 8. Skolenheten har tre förstelärare.